

Liikuntapalveluiden hiilineutraalisuuteen tähtäävät päästövähennysohjelmat vuodelle 2021

LIIKV 17.02.2021 § 8

208/00.01.02.02/2021

Lisätiedot:

liikuntapaikkapäällikkö Sari Sarpaneva, puh 050 380 7687

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Anders Lindholm-Ahlefeldt, puh 050 366 4251
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupunki on strategiassaan sitoutunut edistämään kestävästä kehitystä ja olemaan hiilineutraali kaupunki vuoteen 2035 mennessä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kaupungin valtuusto on 15.6.2020 (§28) hyväksynyt [resurssiviisauden tiekartan](#).

Tiekartassa on määritelty hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vaadittavat laajat teemakokonaisuudet ja toimenpiteet sekä niiden toteuttamisen valtuustokausittain kohti vuotta 2030 ja 2035. Jokaisen toimialan ja valiokunnan tehtävänä on omalla vastuualueellaan ja yhteistyössä muiden toimialojen kanssa toteuttaa tiekartassa määriteltyjä hiilineutraalisuus- ja kestävästä kehityksen toimenpiteitä ja teemoja (viidessä eri kaistassa ja osateemassa) vuosittain ja valtuustokausittain.

Kauniaisten kaupungin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt (HSY:n laskennan mukaan) olivat 40 000 tonnia hiilidioksidiekvivalenttia vuonna 2019. Alueellisten ilmastopäästöjen vähentämisen lisäksi tavoitteena on vähentää epäsuoria, ns. kulutukseen ja elämäntapoihin kytkeytyviä päästöjä. Suomalaisten ilmastopäästöt henkeä kohden ovat noin 10 tonnia vuodessa, ja globaalisti kestävästä tavoitetaso arvioidaan olevan noin 2-2,5 tonnia hiilidioksidiekvivalenttia vuodessa.

Ilmastopäästöjen vähentämisessä keskeisimmät teot liittyvät rakennusten energiankäyttöön, liikkumiseen, ruokaan ja muuhun kuluttamiseen. Vapaa-ajan toiminta, kuten liikuntaharrastukset ovat merkittäviä potentiaalisia osa-alueita vähentää ilmastopäästöjä, niin kaupungin suorien kuin asukkaiden elämäntapavalintoihin liittyvien epäsuorienkin päästöjen osalta. Vapaa-ajan toiminnassa voidaan vaikuttaa myös mm. luonnonvarojen kestävämpään kuluttamiseen, roskaantumisen ehkäisyyn sekä edistää kaikenikäisten ihmisten ympäristötietoisuutta.

Liikuntavaliokunta on kokouksessaan 10.03.2020 (§ 11) antanut seuraavan lausunnon:

”Liikuntapalvelut pitää tiekartan tavoitteita kunnianhimoisina, erityisesti vuosille 2020-2021 asetettuja tavoitteita, jotka edellyttävät 20 prosentin vähennystä hiilidioksidipäästöihin. Tarvitaan vankkoja ja tehokkaita ilmastotoimenpiteitä, jotta tuloksena olisi hiilineutraali Kauniainen vuonna 2035 - vain 15 vuoden kuluttua. Sivistystoimessa nähdään mahdollisuuksia osallistua työhön kaikilla kaistoilla. Kaistan [Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne](#) tavoitteiden osalta liikuntapalveluilla on tiettyjä vaikutusmahdollisuuksia. Liikuntapalveluiden toimintaan kuuluu tiettyllä tasolla myös ympäristöasiat ja kasvatusta, jolla edistetään kestävästä suhtautumisesta kaupunkiliikenteeseen, sekä kannustaminen arkiliikuntaan, esim. liikuntapaikoille kulkemiseen jalan. Liikuntapalveluilla on yleisellä tasolla vaikutusmahdollisuuksia vapaa-aikapalveluiden suunnittelussa ja

hiilinielujen lisäämisessä näillä alueilla. Tämä on toivottavaa senkin vuoksi, että luonto ja viheralueet edistävät kuntalaisten hyvinvointia.”

Teeman Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto osalta ehdotettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää asioiden huomioimista tulevassa liikuntapaikkasuunnitelmassa ja yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa. Kiinnostus kiinteistöjen eri yhteiskäyttömuotoihin ja monipuoliseen käyttöön on suurta. Liikuntapalveluissa pidetään tervetulleina myös erilaisten uusiutuvien energiamuotojen käyttöönottoa sekä energian- ja vedenkulutuksen seuraamista havainnollisella tavalla, joka samalla palvelisi opetustarkoituksia. Ajankohtaisia ovat esim. jäähallin energiatehostamisen selvitys sekä Alpinen vedenottosuunnitelma.

Osana kaupungin resurssiviisauden tiekartan toteutusta toimialat kokoavat omat vuosittaiset päästövähennysohjelmat. Liikuntavaliokunta esittää vuoden 2021 sivistystoimen päästövähennysohjelmaan seuraavat toimenpiteet:

<u>Liikuntapalveluiden toimenpiteet</u>		
Kaista	Vuosi	Toimenpide
Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne	2021 ->	Liikuntapaikoille saapuvia kannustetaan saapumaan toimintaan kävellen, pyöräillen tai käyttämällä joukkoliikennettä.
Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne	2021 ->	Työntekijöitä kannustetaan liikkumaan kaupungin alueella kävellen tai pyöräillen. Kaupungin alueen ulkopuolisiin tapaamisin ja koulutuksiin osallistutaan etäyhteyksillä, kimpakyydeillä tai junamatkoilla, vältetään lentämistä.
Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne	2021 ->	Edistetään ilmastoystävällisiä liikennemuotoja työmatkoja varten (esim. sähköpyörät).
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto	2021 ->	Pujottelurinteen vedenottoon Lippajärvestä liittyvä selvitystyö.
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto	2021 ->	Liikuntapalvelut selvittää yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa jäähallin energiatehokkuuden parantamista rakennusteknisillä sekä automaation lisäämiseen liittyvillä selvityksillä.
Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous	2021 ->	Liikuntapalveluiden toiminnassa ja palveluntuotannossa suositaan kestävää kulutusta ja kiertotaloutta, siten kun tämä on toiminnan kannalta mahdollista.
Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat	2021 ->	Edistämme ympäristötietoisuutta kurssellamme, mikäli mahdollista.

Virkaa toimittava sivistystoimenjohtaja Maria Ekman-Ekebon:

Liikuntavaliokunta hyväksyy liikuntapalveluiden hiilineutraalisuuteen tähtäävät päästövähennysohjelmat vuodelle 2021.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.